

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ НАУКИ В СТВОРЕННІ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК, ЩО МІСТЯТЬ КОМПОНЕНТИ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ

*Матеріали VII Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції*

11
КВІТНЯ
2025
м. Харків

ПОПЕРЕДНЄ ФІТОХІМІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ТРАВИ ВОЩАНКИ МАЛОЇ

Маишталер В.В.¹, Гонтова Т.М.¹, Романова С.В.¹, Філатова О.В.²

¹-Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

²-Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія», м. Харків, Україна

Вступ. Вощанка мала (*Cerinth minor* L.) родини шорстколисті (*Boraginaceae*) зустрічається на кам'янистих схилах, вздовж доріг, серед культурних рослин як бур'ян. Рослина недостатньо вивчена. З літературних джерел відомо, що вощанка мала популярна у народній медицині: має діуретичну, антибактеріальну, протизапальну, антиоксидантну та цитостатичну дію.

Метою нашої роботи було попереднє фітохімічне вивчення основних груп біологічно активних речовин трави вощанки малої.

Матеріали та методи. Сировину вощанки малої збирали у Дніпропетровській області у червні 2023 року в період масового цвітіння. Висушували повітряно-тіньовим способом, суху сировину подрібнювали та просіювали через сито. Екстракцію проводили різними розчинниками, отримані вилучення досліджували. Наявність біологічно активних речовин встановлювали за допомогою якісних реакцій, хроматографії на папері (ПХ) і в тонкому шарі сорбенту (ТСХ) в системах розчинників. Ідентифікацію проводили порівнянням R_f та кольору плям зі стандартними зразками речовин.

Результати та їх обговорення. Для виявлення вільних цукрів використовували реактив Фелінга. Хроматографію проводили методом ПХ у системах розчинників: н-бутанол – кислота оцтова льодяна – вода очищена (4:1:2). Ідентифікували D-глюкозу та L-арабінозу. Вивчення амінокислот проводили методом ПХ у системі розчинників н-бутанол – кислота оцтова льодяна – вода очищена (4:1:2), проявник – 0,2% спиртовий розчин нінгідрину. Виявлено аргінін, тирозин, пролін, метіонін та фенілаланін. Методом ПХ в системі розчинників н-бутанол - мурашина кислота - вода очищена (4:1:5) ідентифікували яблучну та лимонну кислоти. Аскорбінову кислоту визначали методом ПХ в системі розчинників етилацетат - кислота оцтова льодяна (8:2) у порівнянні з достовірним зразком цієї сполуки. Гідроксикоричні кислоти визначали методом двовимірної ПХ у системах розчинників 2% оцтова кислота та н-бутанол –кислота оцтова льодяна – вода очищена (4:1:2). Ідентифіковані хлорогенова, неохлорогенова та кофейна кислоти. Гідроксикумарини виявляли в хлороформних, ліпофільних екстрактах за допомогою якісних реакцій, ПХ та ТШХ. Ідентифіковано скополетин.

Отримані результати досліджень будуть використані у подальшій роботі.

Список літератури:

1. Ersoy E., Karahan S., Boga M., Cinar E., Izgi S., Mataraci Kara E., Yesil Canturk Y., Eroglu Ozkan E. Evaluation of the medicinal potential of a traditionally important plant from Turkey: *Cerinth minor* L. *Istanbul J Pharm.* 52(1). 2022. 80-89.
2. Korkmaz M., Karakus S. Yraditional uses of medicinal plants of Uzumlu district, Erzincan, Turkey. *Pak. J. Bot.* 47(1). 2015. 125-134.